

Första lektionen: Att tjäna och spara som en del av smart pengahantering

Spela Cashhjalte på cashhjalte.com så länge som i anvisningarna från din lärare. Spela spelet så långt du kan.

Fortsätt sedan med uppgifterna i enlighet med anvisningarna från din lärare. Du hittar uppgifterna i denna blankett. Obs! Lektionens räkneuppgifter är fiktiva och det är bra att komma ihåg att olika människor har olika budgetar och att människor får olika mycket pengar. Uppgifterna innehåller bara exempel på att tjäna och spara pengar.

Efter att ni gjort uppgifterna går ni igenom uppgifterna tillsammans i klassen.

1. Fickpengar genom att dela ut reklamblad

Venni, Kalle och Milla har bestämt sig för att tjäna lite fickpengar genom att dela ut reklamblad. De får i uppgift att dela ut 2 600 reklamblad i samarbete med sin egen stad. Hur jämnt fördelades utdelningen mellan ungdomarna? De delade ut reklambladen enligt följande:

Venni delade ut tre gånger så många reklamblad som Kalle och Milla tillsammans. Milla delade ut fyra gånger så många reklamblad som Kalle. Hur många reklamblad delade var och en ut?

Anteckna ekvationen och lös den.

2a. Samla besparingar till en moped

Venni vill spara pengar för att köpa en moped.

Mopeden kostar 800 euro. Venni har ett sommarjobb och får 320 euro i lön. Dessutom får Venni varje år sammanlagt 60 euro i födelsedagspresent från sina släktingar och en gång i månaden 30 euro i månadspeng från sina vårdnadshavare.

Hur många månader tar det för Venni att samla ihop mopedpengarna om han sparar alla pengar han tjänar? Venni får jobbet i juni och har födelsedag i oktober. Nu är det maj.

2b. Impulsköpens inverkan på sparandet

Vad händer om Venni också spenderar pengar på impulsköp?

Räkna ut hur mycket varje impulsköp kostar per månad enligt tabellen nedan.

Räkna sedan ut hur mycket pengar Venni har kvar att spara från sommarjobbet, om han spenderar sina intjänade pengar på impulsköp varje månad i tre månader:

- a) alla
- b) bara läckerheter
- c) streamingtjänst och en biobiljett

Inköp	Hur ofta görs inköpet	Hur mycket kostar inköpet	Hur mycket kostar inköpet för Venni i månaden?
Chips	4 gånger/månad	2,5 euro	
Läskedryck	4 gånger/månad	2 euro	
Godispåse	2 gånger/månad	2,5 euro	
Biobiljett	1 gång/månad	11 euro	
Streamingtjänst	1 gång/månad	10 euro	

Tilläggsuppgift 2c:

Om du har tid kan du utifrån dina svar räkna ut hur lång tid det tar för Venni att spara pengar till en moped (föregående uppgift), om han köper alla impulsköp i den föregående uppgiften under sommaren. Detta kan beräknas från a-, b- och c-punkterna var för sig.

3a. Rea

Kalle skulle behöva nya kläder till skolan, eftersom de tidigare har blivit för små.

Den lokala klädbutiken har en rea där alla produkter i butiken är nedsatta med -25 procent. Kalle har 80 euro.

Vad får Kalle för 80 euro om butikens produkter till normalpris kostar:

- Jeans 49,50 euro
- T-tröja 25 euro
- Huvtröja 49,90 euro
- Sneakers 99 euro

Börja med att räkna ut hur mycket varje produkt kostar och jämför med 80 euro. Vilka alternativ kan Kalle köpa för sina pengar?

Obs! Fiktiv uppgift. Kalle har 80 euro att använda, men budgetarna kan variera mycket mellan olika människor. Dessutom skulle det egentligen vara vettigt för Kalle att fundera på vilka produkter han verkligen behöver och även fundera på användbarheten och ekologiskheten hos de produkter han köper, dvs. om det är vettigt att köpa en produkt som han inte behöver eller som inte är ekologiskt tillverkad på grund av sitt pris. I allmänhet är ett lågt pris ett tecken på att en produkt inte nödvändigtvis har tillverkats på det mest ekologiska sättet. Å andra sidan, om Kalle behöver byta ut hela sin garderob och bara har ett visst belopp till hands, måste han fundera på vilka kläder han behöver mest och var han kan köpa dem billigt, så att han får så många som möjligt av de klädesplagg han behöver.

3b. Tilläggsuppgift.

Om du har tid kan du också räkna ut vilka alternativ Kalle kan köpa, om det i samma butik även finns strumpor som Kalle behöver och som kostar 7 euro. De övriga produkterna och priserna är samma som i föregående uppgift.

4. Tilläggsuppgift

Föreställ dig att Kalles farbrors företag, som också är bekant från Cashhjärte, gjorde en vinst på 215 000 euro år 2019. Företaget var tvunget att betala 27 procent samfundsskatt på vinsten. Kalles farbror betalade först för lite skatt och var tvungen att betala ytterligare 7 procent skatt på det återstående resultatet efter den första andelen samfundsskatt.

Kalles farbror lyfter själv 23 procent av företagets intäkter (efter skatt) som lön, eftersom resten av pengarna går till exempelvis utveckling av företagsverksamheten och till löner och andra kostnader för de anställda.

Hur mycket fick alltså Kalles farbror lön för sin företagsverksamhet år 2019?